

Operatorji in izrazi

Programiranje 2, Tomaž Dobravec

Operatorji in izrazi

Aritmetični operatorji

- ▶ unarni operator (en sam operand): – in +

```
int a=-1;  
int b=+15;    // isto kot int b=15;
```

- ▶ binarni operator (dva operanda) +, -, *, /, %

```
int a=8, b=2, c;  
  
c = (a + b) * 3;    // c = 30;  
c = a / b;         // 4 (celostevilsko deljenje)  
c = 33 % 5;        // 3 (ostanek po deljenju s 5)  
  
float x = 3, y = 2, z;  
z = x / y;         // z = 1.5 (realno deljenje)
```


Relacijski in logični operatorji

Relacijski operatorji

<	manjše
<=	manjše ali enako
>	večje
>=	večje ali enako
==	enako
!=	različno

Logični operatorji

!	negacija
&&	konjunkcija (logični in)
	disjunkcija (logični ali)

Relacijski in logični operatorji

- ▶ Logični izrazi se preverjajo od leve proti desni. Izračun vrednosti logičnih izrazov se konča takoj, ko je znana končna vrednost.

PRIMER: `if (a==2 && zmanjsajStevec() > 0) {...}`

- ▶ **Pravilo ARL:** Aritmetični operatorji imajo prednost pred relacijskimi, relacijski pa pred logičnimi

`i < a - 1`

isto kot

`i < (a-1)`

`a < 5 && b > 3`

isto kot

`(a<5) && (b>3)`

Operatorja ++ in --

```
... isto kot ...  
  
++i;           i = i + 1;  
--i;           i = i - 1;  
  
x = ++n;       n = n + 1; x = n;  
y = --i;       i = i - 1; y = i;  
  
t[++i]=a;      i = i + 1; t[i] = a;
```

```
... isto kot ...  
  
i++;           i = i + 1;  
i--;           i = i - 1;  
  
x = n++;       x = n; n = n + 1;  
y = i--;       y = i; i = i - 1;  
  
t[i++]=a;      t[i] = a; i = i + 1;
```


Operatorji +=, -=, *=, /= in %=

... isto kot ...

<code>i += 5;</code>	<code>i = i + 5;</code>
<code>i -= 2;</code>	<code>i = i - 2;</code>
<code>i /= 2;</code>	<code>i = i / 2;</code>
<code>i *= 2;</code>	<code>i = i * 2;</code>
<code>i %= 2;</code>	<code>i = i % 2;</code>

Bitni operatorji

Java pozna naslednje bitne operatorje:

&	in	AND
	ali	OR
^	ekskluzivni ali	XOR
<<	predznačen pomik bitov v levo	LSHIFT
>>	predznačen pomik bitov v desno	RSHIFT
>>>	nepredznačen pomik bitov v desno	
~	eniški komplement	NOT

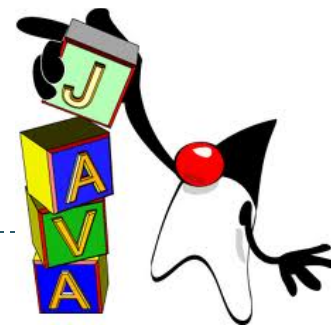
Bitni operatorji

- ▶ Primer delovanje bitnih operatorjev:

```
01011    01011    01011    ~01011
&00101   |00101   ^00101
=00001   =01111   =01110   =10100
```

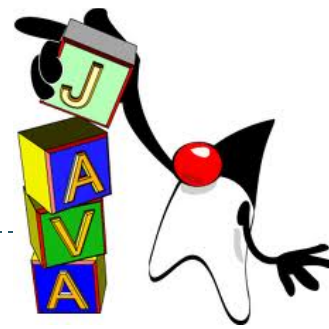
- ▶ Množenje in deljenje z 2 s pomočjo bitnih operatorjev:

```
a = b << 1;    // isto kot a=b*2
a = b << 3;    // isto kot a=b*8
a = b >> 1;    // isto kot a=b/2
a = b >> 10;   // isto kot a=b/1024
```

- ▶ Napiši program, ki izpiše število prižganih bitov v prvem argumentu programa.

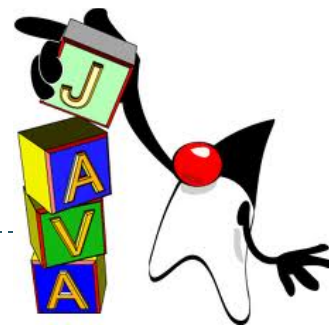
```
Terminal — bash — 60x13
[user@localhost]# java Biti
Vpisi stevilo:115
Stevilo prizganih bitov v stevilu 115 je 5
[user@localhost]#
```


operatorji/BSDchecksum.java

- ▶ Napiši metodo, ki izračuna BSD kontrolno vsoto podanega niza (pomoč: glej [wiki](#)).

```
Terminal — bash — 60x13
[user@localhost]# java BSDchecksum
BSD niza 'abc' je 16556
BSD niza 'abcd' je 8378
BSD niza 'bac' je 172
[user@localhost]#
```


operatorji/Dvojisko.java

Napiši metodi

```
static String vDvojisko(int x)
```

in

```
static int vDesetisko(String d)
```

za pretvorbo med desetiškim in dvojiškim številskim sistemom.
Metodi preveri v `main` metodi na nekaj primerih.

Operator ?

▶ Namesto

```
if (pogoj)
    rezultat = izraz1;
else
    rezultat = izraz2;
```

lahko pišemo tudi

```
rezultat = pogoj ? izraz1 : izraz2;
```

Primer:

```
printf("%s", x < 37 ? "OK" : "VROCINA!");
```


Prireditveni stavek

- ▶ **Prireditveni stavek vrne vrednost.**
- ▶ Rezultat prirejanja `b = a` je `a`.

Uporaba:

- ▶ `c = b = a;`
- ▶

```
while ((c=fis.read()) != -1) {  
    ...  
}
```


Prioriteta in asociativnost operatorjev

Vprašanje 1: Se bo v izrazu

$$d = a + b * c;$$

najprej izračunal seštevek ali zmnožek?

Odgovor: najprej zmnožek, saj ima * večjo prioriteto kot +.

Prioriteta in asociativnost operatorjev

Vprašanje 2: Se bo v izrazu

$$d = 8 / 4 / 2;$$

najprej delilo z 2 ali s 4?

Odgovor: najprej s 4, saj je / levo-asociativen.

Prioriteta in asociativnost operatorjev

Operatorji	Asociativnost
<code>()</code> , <code>[]</code> , <code>.</code>	L
<code>!</code> , <code>~</code> , <code>++</code> , <code>--</code> , <code>+</code> , <code>-</code> , <code>(type)</code> , <code>new</code>	D
<code>*</code> , <code>/</code> , <code>%</code>	L
<code>+</code> , <code>-</code>	L
<code><<</code> , <code>>></code> , <code>>>></code>	L
<code><</code> , <code><=</code> , <code>>=</code> , <code>></code> , <code>instanceof</code>	L
<code>==</code> , <code>!=</code>	L
<code>&</code>	L
<code>^</code>	L
<code> </code>	L
<code>&&</code>	L
<code> </code>	L
<code>?:</code>	D
<code>=</code> , <code>+=</code> , <code>-=</code> , <code>*=</code> , <code>/=</code> , <code>%=</code> , <code>&=</code> , <code>=</code> , <code> =</code> , <code><<=</code> , <code>>>=</code> , <code>>>>=</code>	D

Tabela: Prioriteta in asociativnost operatorjev v *javi*